

Istungidokument

A8-0406/2018

27.11.2018

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025

(COM(2018)0437 – C8-0380/2018 – 2018/0226(NLE))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Miapetra Kumpula-Natri

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- **I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- **II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- **III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus *paksus kaldkirjas*. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus *paksus kaldkirjas*. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus *paksus kaldkirjas*.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud *paksus kaldkirjas*. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud *paksus kaldkirjas* ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	19
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS.....	20
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	21

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025 (COM(2018)0437 – C8-0380/2018 – 2018/0226(NLE))

(Konsulterimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2018)0437),
 - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 7, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8- 380/2018),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 78c,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A8-0406/2018),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Programmi rakendamise ja hindamise kõigil asjakohastel etappidel tuleks Euroopa Parlamendiga konsulteerida. Nõukogu küsis Euroopa Parlamendi arvamust Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja

koolitusprogrammi (2021–2025) kohta. Kuid Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu kohaselt ei kohaldata seadusandlikku tavamenetlust ning seetõttu ei loeta tuumavaldkonnaga seotud õigusaktide vastuvõtmisel Euroopa Parlamenti nõukoguga võrdseks. Arvestades Euroopa Parlamendi rolli kaasseadusandjana eelarveküsimustes ning liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi sidusa kavandamise ja rakendamise tagamiseks tuleks Euratomi teadus- ja koolitusprogramm samuti vastu võtta seadusandliku tavamenetluse teel.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Tänu tuumaohutuse ja -julgeoleku ning kiirguskaitse parandamisele suurendatakse tuumauuringutega sotsiaalset heaolu, majanduslikku õitsengut ja **keskkonnasäästlikkust**. Kiirguskaitsealaste teadusuuringute tulemusena on täiustatud meditsiinitehnikat, millest saavad kasu paljud kodanikud, ning need uuringud võivad viia edusammudeni muudiski sektorites, näiteks tööstuses, põllumajanduses ning keskkonna- ja julgeolekuvaldkonnas. Sama oluline on **võimalus tuumauuringute abil** pikemas perspektiivis **saavutada energiasüsteemis CO₂ heitkoguste vähenemine ohutul, tõhusal ja turvalisel viisil**.

Muudatusettepanek

(2) Tänu tuumaohutuse ja -julgeoleku ning kiirguskaitse parandamisele suurendatakse tuumauuringutega sotsiaalset heaolu **ja** majanduslikku õitsengut. **Tuumauuringud toetavad oluliselt ökoloogilist kestlikkust ja võitlust kliimamuutuste vastu, vähendades liidu sõltuvust imporditavast energiast, samal ajal kui** kiirguskaitsealaste teadusuuringute tulemusena on täiustatud meditsiinitehnikat, millest saavad kasu paljud kodanikud, ning need uuringud võivad viia edusammudeni muudiski sektorites, näiteks tööstuses, põllumajanduses ning keskkonna- ja julgeolekuvaldkonnas. Sama oluline on **ka see, et tuumauuringutega aidatakse pikemas perspektiivis kaasa energiasüsteemi CO₂-heite ohutule, tõhusale ja turvalisele vähendamisele**.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Euratomi 2014.–2018. aasta teadus- ja koolitusprogrammi vahehindamist käsitlevas komisjoni aruandes (COM(2017) 697 final) on esitatud programmi juhtpõhimõtted. Need hõlmavad järgmist: **tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, tuumajulgeolekut**, tuumajäätmete **käitlemist** ja tuumasünteesi käsitlevate teadusuuringute jätkuv toetamine; tuumauuringualaste Euroopa ühisprogrammide ülesehituse ja haldamise edasine parandamine koostöös toetusesaajatega; tuumaohutuse, tuumajulgeoleku ja kiirguskaitse kõikide aspektidega seotud asjakohase pädevuse arendamisele suunatud Euratomi haridus- ja koolitusmeetmete jätkuv rakendamine ja tõhustamine; **veelgi suurema kasu saamine** Euratomi programmi ja liidu raamprogrammi muude teemavaldkondade **vahelisest sünergiast** ning Euratomi programmi otsemeetmete ja kaudsete meetmete **vahelisest sünergiast** veelgi **suurema kasu saamine**.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4) Euratomi 2014.–2018. aasta teadus- ja koolitusprogrammi vahehindamist käsitlevas komisjoni aruandes (COM(2017)0697 final) on esitatud programmi juhtpõhimõtted. Need hõlmavad järgmist: **tuumaohutus, jõudlus, tuumaenergiaalased kaitsemeetmed, tuumajulgeolek, radioaktiivsete tuumajäätmete käitlemine, kiirguskaitse** ja tuumasünteesi käsitlevate teadusuuringute jätkuv toetamine; tuumauuringualaste Euroopa ühisprogrammide ülesehituse ja haldamise edasine parandamine koostöös toetusesaajatega; tuumaohutuse, tuumajulgeoleku ja kiirguskaitse kõikide aspektidega seotud asjakohase pädevuse arendamisele suunatud Euratomi haridus- ja koolitusmeetmete jätkuv rakendamine ja tõhustamine, **et tagada eelkõige uue põlvkonna inseneride kõrgetasemelised oskused**; Euratomi programmi ja liidu raamprogrammi muude teemavaldkondade **vahelise sünergia veelgi parem ärakasutamine**; ning Euratomi programmi otsemeetmete ja kaudsete meetmete **vahelise sünergia** veelgi **parem ärakasutamine, mis aitab tagada kogu Euratomi programmi järjepidevuse ja tõhususe**.

ladustamisrajatiste ohutus, radioaktiivsete jäätmete ladustamiskujule viimine ja kasutatud tuumkütuse pikaajaline toime prügilates.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Programmi idee ja kavandamise puhul on lähtunud vajadusest saavutada toetatavate tegevuste kriitiline mass. Selleks kehtestatakse piiratud arv konkreetseid eesmärke, mille puhul keskendutakse tuumalõhustumise ohutule kasutamisele energeetikas ja muudes valdkondades, vajalike eksperditeadmiste säilitamisele ja täiendamisele, tuumasünteesienergeetika edendamisele ning tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid ja tuumajulgeolekut käsitleva liidu poliitika toetamisele.

Muudatusettepanek

(5) Programmi idee ja kavandamise puhul on lähtunud vajadusest saavutada toetatavate tegevuste kriitiline mass. Selleks kehtestatakse piiratud arv konkreetseid eesmärke, mille puhul keskendutakse tuumalõhustumise ohutule kasutamisele energeetikas ja muudes valdkondades, vajalike eksperditeadmiste säilitamisele ja täiendamisele, tuumasünteesienergeetika edendamisele ning tuumaohutust, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid ja tuumajulgeolekut käsitleva liidu poliitika toetamisele, *sealhulgas teadmiste arendamisele oma kasutusaja ületanud tuumarajatiste ohutu, tulemusliku ja kulutasuva dekomisjoneerimise kohta, millise valdkonna õigusnormid ja investeeringud ei ole nõutaval tasemel.*

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

(5 a) *Programmil on oluline osa liidu püüetes säilitada ja tugevdada oma teaduslikku ja tööstuslikku juhtpositsiooni energiatehnoloogiate valdkonnas. Praeguste tuumalõhustumiselektrijaamade turvalise toimimise toetamiseks ja elektrisüsteemi CO₂-heite vähendamiseks peaksid*

*tuumalõhustumisuuritud jääma
Euratom programmi lahutamatuks
osaks.*

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5 b) Tuumaenergia ja muuks kui energiatootmiseks kasutatava ioniseeriva kiirguse turvalist ja ohutut kasutamist, sh tuumaohutust ja dekomisjoneerimist, tuleks toetada struktuuriliste piiriüleste kontrollide ning teadmiste ja parimate tavade jagamise kaudu, mis on seotud praegu kasutusel olevate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutusega, eelkõige selliste tuumarajatiste puhul, mis asuvad liikmesriikidevahelise piiri või selliste piiride läheduses.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7) Programm peaks tuumauuringute toetamise kaudu aitama kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr [...] ³ kehtestatud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (edaspidi „raamprogramm „Euroopa horisont““) eesmärkide saavutamisele ning hõlbustama Euroopa 2030. aastani ulatuva strateegia rakendamist ja Euroopa teadusruumi tugevdamist.

(7) Programm peaks tuumauuringute toetamise kaudu aitama kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr [...] ³ kehtestatud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ (edaspidi „raamprogramm „Euroopa horisont““) eesmärkide saavutamisele, ***eelkõige edendades avatud ja tiptasemel teadust***, ning hõlbustama Euroopa 2030. aastani ulatuva strateegia rakendamist ja Euroopa teadusruumi tugevdamist.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määrus (EL) nr [...], millega kehtestatakse

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määrus (EL) nr [...], millega kehtestatakse

ELi üheksas raamprogramm – teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2021–2027 – ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1291/2013 (ELT [...]).

ELi üheksas raamprogramm – teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2021–2027 – ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1291/2013 (ELT [...]).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Programmi raames tuleks püüda saavutada sünergiat raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ja teiste liidu programmidega nii kavandamisel ja strateegilisel planeerimisel kui ka seoses projektide valimise, programmi haldamise, kommunikatsioonitegevuse, tulemuste levitamise ja kasutamise, järelevalve, auditeerimise ja juhtimisega. Et hoida ära kattumist ja dubleerimist ning suurendada ELi vahendite finantsvõimendust, võib raamprogrammi „Euroopa horisont“ tegevuste jaoks üle kanda muude liidu programmide vahendeid. Sellisel juhul järgitakse kõnealuste vahendite puhul raamprogrammi „Euroopa horisont“ eeskirju.

Muudatusettepanek

(8) Programmi raames tuleks püüda saavutada sünergiat **ja paremat kooskõla** raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ja teiste liidu programmidega nii kavandamisel ja strateegilisel planeerimisel kui ka seoses projektide valimise, programmi haldamise, kommunikatsioonitegevuse, tulemuste levitamise ja kasutamise, järelevalve, auditeerimise ja juhtimisega. **Väga tähtis on järgida programmides läbivalt tiptaseme ja avatud teaduse põhimõtteid.** Et hoida ära kattumist ja dubleerimist ning suurendada ELi vahendite finantsvõimendust, võib raamprogrammi „Euroopa horisont“ tegevuste jaoks üle kanda muude liidu programmide vahendeid. Sellisel juhul järgitakse kõnealuste vahendite puhul raamprogrammi „Euroopa horisont“ eeskirju.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Teadusuuringute Ühiskeskus toetab standardimist, liidu teadlaste vaba juurdepääsu konkreetsetele tuumarajatistele ja koolitustegevust sellistes valdkondades nagu

*tuumaenergiaalased tagatised,
tuumaalane kohtuekspertiis või
dekomisjoneerimine.*

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) pikemas perspektiivis energiasüsteemis CO₂ heitkoguste vähendamisele kaasaaitamine ohutul, tõhusal ja turvalisel viisil.

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) edendada tuumaenergia ja muuks kui energiatootmiseks kasutatava ioniseeriva kiirguse ohutut ja **turvalist** kasutamist, sealhulgas tuumaohutust ja -julgeolekut, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, kiirguskaitset, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutut käitlemist ning tuumarajatiste tegevuse ohutut lõpetamist;

Muudatusettepanek

(a) edendada tuumaenergia ja muuks kui energiatootmiseks kasutatava ioniseeriva kiirguse ohutut, **turvalist** ja **tõhusat** kasutamist, sealhulgas tuumaohutust ja -julgeolekut, tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid, kiirguskaitset, kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutut käitlemist ning tuumarajatiste tegevuse ohutut lõpetamist;

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) toetada tuumaohutust, tuumajulgeolekut ja tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid käsitlevat ühenduse poliitikat.

Muudatusettepanek

(d) toetada tuumaohutust, tuumajulgeolekut ja tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid käsitlevat ühenduse poliitikat, **sealhulgas teadmiste arendamist oma olelusringi lõppu**

jõudnud tuumarajatiste ohutu, tõhusa ja kulutasuva dekomisjoneerimise kohta.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Programmi rakendamise rahastamispakett on jooksevhindades 1 675 000 000 eurot.

Muudatusettepanek

1. Programmi rakendamise rahastamispakett on **2018. aasta hindades 1 516 000 000 eurot** (jooksevhindades 1 675 000 000 eurot).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Lõikes 1 esitatud summa *orienteeriv* jaotus on järgmine:

Muudatusettepanek

Lõikes 1 esitatud summa jaotus on järgmine:

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **724 563 000 eurot** tuumasünteesialase teadus- ja arendustegevuse jaoks;

Muudatusettepanek

(a) **43 %** tuumasünteesialase teadus- ja arendustegevuse jaoks;

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **330 930 000 eurot**

Muudatusettepanek

(b) **25 %** tuumalõhustumisuuringute,

tuumalõhustumisuuringute, tuumaohutuse ja kiirguskaitse jaoks;

tuumaohutuse ja kiirguskaitse jaoks;

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) **619 507 000 eurot** Teadusuuringute Ühiskeskuse otsemeetmete jaoks.

Muudatusettepanek

(c) **32 %** Teadusuuringute Ühiskeskuse otsemeetmete jaoks.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon **ei või** iga-aastase eelarvemenetluse käigus käesoleva artikli lõike 2 **punktis c** nimetatud summast kõrvale kalduda.

Muudatusettepanek

Komisjon **võib** iga-aastase eelarvemenetluse käigus käesoleva artikli lõike 2 **esimeses lõigus** nimetatud summast **kuni 10 % võrra** kõrvale kalduda.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c – taane 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– **õigusriigi põhimõtete austamine;**

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

(1) Programmist rahaliste vahendite saajad **tunnustavad** rahastuse päritolu **ning tagavad** eelkõige asjaomaste meetmete ja

Muudatusettepanek

(1) Programmist rahaliste vahendite saajad **tunnistavad** rahastuse päritolu, **viitavad liidu rahastamisele, et tagada**

nende tulemuste tutvustamisel **ühenduse rahaliste vahendite nähtavuse, andes** eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele sellekohast sidusat, tõhusat ja proportsionaalset suunatud teavet.

selle nähtavus (eelkõige asjaomaste meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel) **ning annavad** eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele sellekohast sidusat, tõhusat ja proportsionaalset suunatud teavet.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

(2) Komisjon viib läbi programmi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja kommunikatsioonitegevust. Programmi jaoks eraldatud rahalisi vahendeid kasutatakse ka ühenduse nende poliitiliste prioriteetide propageerimiseks, mis on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

Muudatusettepanek

(2) Komisjon viib läbi programmi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja kommunikatsioonitegevust, **mis on suunatud nii spetsialistidele kui ka üldsusele**. Programmi jaoks eraldatud rahalisi vahendeid kasutatakse ka ühenduse nende poliitiliste prioriteetide propageerimiseks, mis on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Hindamised toimuvad **piisavalt aegsasti**, et nende tulemusi saaks kasutada programmiga, selle jätkuprogrammiga ning muude teadusuuringuid ja innovatsiooni käsitlevate algatustega seotud otsustamisprotsessis.

Muudatusettepanek

1. Hindamised toimuvad **iga kahe aasta järel**, et nende tulemusi saaks kasutada programmiga, selle jätkuprogrammiga ning muude teadusuuringuid ja innovatsiooni käsitlevate algatustega seotud otsustamisprotsessis.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Programmi *vahehindamine* toimub siis, kui programmi rakendamise kohta on *saanud kättesaadavaks* piisavalt teavet, ent mitte hiljem kui *kolm* aastat pärast programmi rakendamise algust. *Vahehindamine* hõlmab varasemate Euratomi programmide pikaajalise mõju hindamist ja selle põhjal kohandatakse vajaduse korral programmi rakendamist.

Muudatusettepanek

2. Programmi *esimene hindamine* toimub siis, kui programmi rakendamise kohta on piisavalt teavet, ent mitte hiljem kui *kaks* aastat pärast programmi rakendamise algust. *Hindamine* hõlmab varasemate Euratomi programmide pikaajalise mõju hindamist ja selle põhjal kohandatakse vajaduse korral programmi *jätkamist ja* rakendamist.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Programmi rakendamise lõpul, *ent mitte hiljem kui neli* aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku viib komisjon läbi programmi lõpphindamise. Lõpphindamine hõlmab varasemate programmide pikaajalise mõju hindamist.

Muudatusettepanek

3. Programmi rakendamise lõpul *ja hiljemalt kaks* aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemikku viib komisjon läbi programmi lõpphindamise. Lõpphindamine hõlmab varasemate programmide pikaajalise mõju hindamist.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Erieesmärkide saavutamiseks toetatakse programmiga valdkonnaülest tegevust, millega tagatakse ühiste probleemide lahendamiseks tehtavate teadusalaste jõupingutuste koostoime. Tagatakse asjakohased seosed ja kokkupuutealad programmiga „Euroopa horisont“, näiteks korraldatakse ühiseid projektikonkursse. Asjaomast teadus- ja innovatsioonitegevust võib rahaliselt toetada ka määruse [ühisätete määrus] kohastest fondidest, kui

Muudatusettepanek

Erieesmärkide saavutamiseks toetatakse programmiga valdkonnaülest tegevust, millega tagatakse ühiste probleemide lahendamiseks tehtavate teadusalaste jõupingutuste koostoime. Tagatakse asjakohased seosed ja kokkupuutealad programmiga „Euroopa horisont“, näiteks korraldatakse ühiseid projektikonkursse. Asjaomast teadus- ja innovatsioonitegevust võib rahaliselt toetada ka määruse [ühisätete määrus] kohastest fondidest *või*

see on kooskõlas kõnealuste fondide eesmärkide ja eeskirjadega.

muudest liidu programmidest ja rahastamisvahenditest, kui *need* on kooskõlas kõnealuste fondide, *programmide ja rahastamisvahendite* eesmärkide ja eeskirjadega.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Tööprogrammide prioriteetid peab kindlaks määrama komisjon oma poliitiliste prioriteetide ja andmete põhjal, mis saadakse riikide ametiasutustelt ja tuumauuringutega tegelevatelt sidusrühmadelt, kes on ühinenud asutusteks või liitunud selliste raamistikega nagu Euroopa tehnoloogiaplatformid, assotsiatsioonid, algatused või tehnikafoorumid, kus tegeldakse tuumasüsteemide ja *-julgeoleku*, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise, kiirguskaitse, väikese doosiga seotud riskide, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja julgeoleku või tuumasünteesiuuringutega, või kes on ühinenud *tuumavaldkonna* sidusrühmi ühendava mis tahes muu asjakohase organisatsiooni või foorumiga.

Muudatusettepanek

Tööprogrammide prioriteetid peab kindlaks määrama komisjon oma poliitiliste prioriteetide ja andmete põhjal, mis saadakse riikide ametiasutustelt ja tuumauuringutega tegelevatelt sidusrühmadelt, kes on ühinenud asutusteks või liitunud selliste raamistikega nagu Euroopa tehnoloogiaplatformid, assotsiatsioonid, algatused või tehnikafoorumid, kus tegeldakse *praeguste ja tulevaste* tuumasüsteemide ja *tuumajulgeoleku*, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise, kiirguskaitse, väikese doosiga seotud riskide, tuumaenergiaalaste kaitsemeetmete ja julgeoleku või tuumasünteesiuuringutega, või kes on ühinenud *asjaomaseid* sidusrühmi ühendava mis tahes muu asjakohase organisatsiooni või foorumiga.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – lõik 5 – punkt a – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

(1) Tuumaohutus: ühenduses kasutatavate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutus ning ühenduse üldiste tuumaohutusosalaste

Muudatusettepanek

(1) Tuumaohutus: ühenduses kasutatavate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutus ning ühenduse üldiste tuumaohutusosalaste

eksperditeadmiste säilitamiseks vajalikus ulatuses selliste reaktoritüüpide ja tuumkütusetsüklite ohutus, mida võidakse kasutada tulevikus, kusjuures keskendutakse üksnes ohutusaspektidele, sealhulgas kõigile kütusetsükliga seotud aspektidele, näiteks *partitsioneerimisele* ja transmutatsioonile.

eksperditeadmiste säilitamiseks *ja arendamiseks* vajalikus ulatuses selliste reaktoritüüpide ja tuumkütusetsüklite ohutus, mida võidakse kasutada tulevikus, kusjuures keskendutakse üksnes ohutusaspektidele, sealhulgas kõigile kütusetsükliga seotud aspektidele, näiteks *poolestusaja järgi eraldamisele* ja transmutatsioonile. *Toetus praegu kasutusel olevate reaktorisüsteemide ja tuumkütusetsüklite ohutusega seotud teabe ja parimate tavade jagamiseks, eelkõige selliste tuumarajatiste puhul, mis asuvad liikmesriikidevahelise piiri või selliste piiride läheduses.*

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – lõik 5 – punkt a – alapunkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) Tuumarajatiste tegevuse ohutu lõpetamine: teadusuuringud tuumarajatiste *tegevuse lõpetamise* ja nende *keskkonnakahju* heastamise tehnoloogia väljatöötamiseks ja hindamiseks; toetus *tegevuse lõpetamist käsitlevate* teadmiste ja *parima tava jagamiseks*.

Muudatusettepanek

(3) Tuumarajatiste tegevuse ohutu lõpetamine: teadusuuringud tuumarajatiste *dekomisjoneerimise* ja nende *keskkonnakahjude* heastamise tehnoloogia väljatöötamiseks ja hindamiseks. Toetus *dekomisjoneerimisalaste teadmiste ja parimate tavade jagamiseks, sealhulgas teadmiste jagamine liikmesriikidevahelise piiri või selliste piiride läheduses asuvate tuumarajatiste kohta ning vahendite ja töötajate ühiskasutuse kaudu tippkeskustes.*

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – alapealkiri 4 – tabel

Komisjoni ettepanek

Innovatsiooni mõjuahela näitajad
ELi edusammud seoses Euratomi

Muudatusettepanek

Innovatsiooni mõjuahela näitajad
Euratomi programmist tulenev mõju ELi

*programmi mõju suurendamisega
3 protsendini SKPst*

*eesmärgile eraldada 3 % SKPst teadus- ja
arendustegevusele*

SELETUSKIRI

Raportöör tervitab komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus Euratomi teadus- ja koolitusprogrammi (2021–2025) kohta. Ettepanek jätkab varasemate programmide kiiluvees, kuid selles käsitletakse mõningaid Euroopa Parlamendi poolt varem väljendatud mureküsimusi, milleks on programmi lihtsustamine ja parem kooskõla laiema teadusuuringute raamprogrammiga „Euroopa horisont“.

Raportöör on seisukohal, et tuumategevuse ohutuse jätkuv parandamine on väga oluline, et kasutada ära selle tehnoloogia eeliseid ja samas minimeerida sellega seotud riske. ELi vananevad tuumarajatised nõuavad lisaks põhjalikumatele dekomisjoneerimisuuringutele ka uusi, ohutumaid ja tõhusamaid praeguste reaktorite käitamise ja hooldamise viise.

Pariisi kokkuleppe kliimaeesmärkide täitmiseks peab EL kasutama kõiki ohutuid ja jätkusuutlikke tehnoloogiaid ja uuendusi. Tuumaenergia kui vähese CO₂-heitega energia moodustab mõnes liikmesriigis olulise osa energiaallikate kogumist ning võib aidata kogu ELi energiasüsteemi CO₂-heidet vähendada. Eriti tähtis on aga olemasolevate reaktorimudelite ohutu käitamine ja uuteks tehnoloogiateks valmistumine.

Euroopa on tuumamaterjalide ja -jäätmega seotud teadusuuringute, ohutuse ja julgeoleku küsimustes maailmas liidripositsioonil. Tuumaenergia ohutuks ja turvaliseks kasutamiseks vajalike oskuste ja teadmiste säilitamiseks peaksime jätkuvalt investeerima selle valdkonna tippteadusesse. Lisaks tuleb investeerida tuumasünteesitehnoloogia arendamisse ja tuumasünteesi tegevuskava elluviimisse. Suurim osa programmi vahenditest tuleks jätkuvalt eraldada tuumasünteesiuuringutele.

Kuna programm kuulub Euratomi lepingu reguleerimisalasse, eristub see jätkuvalt ELi teadus- ja arendustegevuse üldistest raamprogrammidest. Raportööri arvates on selline eristamine täiesti meelevaldne ning kahe programmi integreerimine võiks anda suurema sünergia ja paremad teadustulemused. Eriti oluline oleks laiendada Euroopa Parlamendi kontrolli- ja seadusandlikke volitusi Euratomi teadus- ja koolitusprogrammi suhtes, kuna see oleks kooskõlas Euroopa Parlamendi rolliga kaasseadusandjana eelarveküsimumustes.

Käesolev ettepanek on aga samm õiges suunas, et viia programm tegelikult kooskõlla raamprogrammi „Euroopa horisont“ eeskirjadega. Lisaks tehnilisele ühtlustamisele on väga oluline, et nende kahe programmi puhul järgitaks samu tipptaseme ja avatud teaduse põhimõtteid.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025
Viited	COM(2018)0437 – C8-0380/2018 – 2018/0226(NLE)
Konsulterimise / nõusolekutaotluse kuupäev	16.7.2018
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 10.9.2018
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	BUDG 10.9.2018
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	BUDG 28.6.2018
Raportöörid nimetamise kuupäev	Miapetra Kumpula-Natri 13.6.2018
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	9.10.2018
Vastuvõtmise kuupäev	21.11.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 –: 12 0: 7
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, David Borrelli, Jonathan Bullock, Cristian-Silviu Bușoi, Jerzy Buzek, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Igor Gräzin, Theresa Griffin, András Gyürk, Rebecca Harms, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Jaromír Kohlíček, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Christelle Lechevalier, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Tilly Metz, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Carolina Punset, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Amjad Bashir, Soledad Cabezón Ruiz, Françoise Grossetête, Olle Ludvigsson, Marian-Jean Marinescu, Clare Moody, Dennis Radtke, Davor Škrlec
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Michael Detjen, John Procter, Bronis Ropé
Esitamise kuupäev	27.11.2018

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

43	+
ALDE	Fredrick Federley, Morten Helveg Petersen, Lieve Wierinck
ECR	Edward Czesak, Zdzisław Krasnodębski, Evžen Tošenovský
ENF	Christelle Lechevalier
GUE/NGL	Jaromír Kohlíček
PPE	Bendt Bendtsen, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Christian Ehler, Françoise Grossetête, András Gyürk, Krišjānis Kariņš, Janusz Lewandowski, Marian-Jean Marinescu, Nadine Morano, Angelika Niebler, Dennis Radtke, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Hermann Winkler, Anna Záborská
S&D	Zigmantas Balčytis, Soledad Cabezón Ruiz, Michael Detjen, Adam Gierek, Theresa Griffin, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Olle Ludvigsson, Edouard Martin, Csaba Molnár, Clare Moody, Dan Nica, Miroslav Poche, Patrizia Toia, Kathleen Van Brempt, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho

12	-
EFDD	Jonathan Bullock, Dario Tamburrano
ENF	Barbara Kappel
GUE/NGL	Xabier Benito Ziluaga, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis
NI	David Borrelli
VERTS/ALE	Jakop Dalunde, Rebecca Harms, Tilly Metz, Bronis Ropé, Davor Škrlec

7	0
ALDE	Igor Gräzin, Angelika Mlinar, Carolina Punset
ECR	Amjad Bashir, Ashley Fox, John Procter
PPE	Paul Rübig

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu